

Tittel:	Alle skal med						
Fag:	Samfunnsfag/ allmenn	Trinn:	5.	Estimert tid:	2 timer a`60 min.	Dato:	16. og 23. september 2020

Kritisk refleksjon	Overordna del av læreplanen: «1.3 Kritisk tenking og etisk bevissthet. Skolen skal bidra til at elevane blir nyfikne og stiller spørsmål, utviklar vitskapleg og kritisk tenking og handlar med etisk bevissthet.»	
	Dialogisk praksis: Lenke til 18 punkt	<u>Dei fire ferdigheitene.</u>
	Desse punkta har eg fokusert på i dette undervisningsopplegget:	Logiske/språklege
	I de to timene vekslet vi mellom formidling fra lærer, gruppearbeid i drama-aktiviteten og arbeid med ulike forslag. En av oppgavene gikk ut på å definere begrepet mobbing. Da jobbet elevene med læringsvenn. Vi hadde også en trivselskarusell der elevene vandret alene rundt til de ulike stasjonene og skrev lapper med forslag til bedring av klassemiljøet Det var viktig å trene elevene til å lytte til andre og ta andres synspunkt på alvor (sp. 1 og 2). Videre jobbet vi mye med å uttrykke meninger og tanker på en klar og sikker måte, være engasjerte og klare å argumentere for egne meninger. Dette trente de bl.a. på i "ta stilling"-øvelsen og i de ulike gruppeoppgavene.(Sp.6) Dette opplevde nok elevene var lettere i mindre grupper enn i hel klasse. I drama-aktiviteten trente vi på å lytte aktivt og argumentere for egne meninger.(Sp.1,2,3,4,7,8)	Kreative Ansvarlege Metakognitiv

Kjerneelement	Identitet og livsmestring
Tverrfagleg tema	Folkehelse og livsmestring. Opplegget fokuserer på utvikling av gode relasjoner og øving på bevissthet på hvordan egen og andres adferd påvirker helse og livsutvikling.
Kompetansemål	Kompetansemål i samfunnsfag etter 7.trinn: -Utforske ulike sider ved mangfold i Noreg og reflektere over menneska sine behov for å vere seg sjølve og for å høyre til i fellesskap Kompetansemål i KRLE etter 7.trinn: - utforske og beskrive egne og andres perspektiver i etiske dilemmaer knyttet til hverdags- og samfunnsutfordringer
Grunnleggjande ferdigheiter	Det var i hovedsak de muntlige ferdighetene, og i noen grad de skriftlige som ble trent i dette opplegget.

K o r l e is	Læringsaktivitetar:
	<p>Tema 1: Hvordan vil vi ha det sammen i klassen?</p> <p>Gruppeaktivitet: Elevene sitter sammen 2-3 og diskuterer hva vi kan gjøre for at alle skal trives i klassen. Skriv på post-it-lapper og heng på tavla. Vi diskuterer og forsikrer oss om at vi har rett forståelse, og redigerer forslagene. Elevene kommer fram på tavla og stemme på tre forslag hver. De 5-6 som får flest stemmer blir med på en klasseavtale som henges opp.</p> <p>Aktivitet for å smile, le og ha det kjekt sammen: Bytt plass! Presiserer for elevene at smil, latter og glade ansikt er en viktig del av klassetrivselen.</p> <p>Klassetermometer: Vi snakker først om ulike typer vennskap og viser videoen "Venner på skolen". Vi bruker plakat som vi henger i klasserommet. Elevene henger opp lapper der de føler de er på termometeret. Det kan brukes til å stille spørsmål om ulike tema, men i denne timen er spørsmålene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvor god venn er du for vennene dine? - Hvor god venn er du for de i klassen som du ikke er så mye sammen med? - Tør du å være deg selv i klassen? - Er du redd for hva andre vil si hvis du ikke sier og gjør de rette tingene? - Tror du andre er redd hva du vil si hvis de ikke sier og gjør de rette tingene? <p>Trivselskarusell: Lærer lager 5-6 stasjoner i klasserom / korridor og legger ark med et spørsmål som angår klassetrivsel på hver stasjon. Elevene fordeler seg på stasjonene og skriver svar og legger i bokser på stasjonen. De flytter videre i eget tempo og etter kapasitet på stasjonen. Vi går gjennom svarene etterpå og lager liste over svarene og henger dem opp til påminnelse for både elever og lærere.</p> <p>Tema 2: Hva er mobbing og hvordan kan vi forhindre det?</p> <p>Hva er mobbing? Arbeid med definisjon. Lærer introduserer kort.</p> <p>Elevene jobber sammen 3-4 stykker og diskuterer hva mobbing er. Dette skriver de på et ark. Lærer samler sammen arkene og sammenfatter skriftlig på tavla sammen med elevene. Snakk om hva de har skrevet og la dette bli utgangspunkt for klassesamtale med</p>

innspill og egne erfaringer fra elevene. Pass på personvern! Ha fokus på at det er elevens opplevelse av mobbing som teller. Etter klassesamtalen skriver lærer opp offisiell definisjon på tavla:

Hvordan foregår mobbing?

Forklar og samtal om begrepene sosial, verbal, materiell, fysisk, psykisk og digital mobbing.

Dramaoppgave: Grupper på tre. **Forteller:** Forteller om hjemmeplassen sin, en hobby, etc. **Lytter:** Følger interessert med og bekrefter med spørsmål, nikk og smil. **Inntrenger:** Prøver forgjeves å få være med og prøver å avbryte eller ødelegge for de to andre. Bytt roller! **Klassesamtale:** Hvordan føltes det å bli avbrutt og forstyrret? Hvordan føltes det å være utenfor? Hvilke andre reaksjoner kunne inntrengereren hatt?

Høytlesing og klassesamtale: Lille Amy

“Ta stilling”-øvelse

Læreren forklarer tenkt situasjon: En i klassen er litt “utenfor” og ensom. Du ble spurt om å være med hjem etter skolen, og har svart ja. Så blir du også invitert hjem til noen andre som du heller vil være med. Du er litt redd for å bli nestemann “utenfor” hvis du ikke går med dem. Hva gjør du? Elevene går til et av hjørnene i klasserommet utfra disse valgene:

1. Du holder løftet ditt og risikerer å bli utenfor selv.
2. Du sier at foreldrene har ringt og sagt du må komme rett hjem.
3. Du blir bare med de andre uten forklaring.
4. Du spør de andre om ikke alle kan få være med hjem.

1-2 elever fra hver gruppe begrunner sitt valg for de andre.

Oppsummering og muntlig evaluering av opplegget. Elevene svarte på 18.punkt spørreskjema med veiledning av lærer.

Vurdering:

Temaet vi jobbet med var en del av skolens antimobbeuke, og var i fokus på ulike måter og arenaer både på skole- og klassenivå. I de timene vi jobbet med dette opplegget ble mål og tema formidlet muntlig og ved mål på tavla. Slik ble elevene bevisstgjort hva vi skulle lære. Det ble også klargjort før vi startet de ulike aktivitetene at vi øvde på å være kritiske til egen rolle og bevisste på hvordan egen atferd påvirker samarbeids- og læringsprosesser. Samtale rundt de 18. spørsmålene var også en del av prosessen å vurdere egen atferd og rolle.

Ressursar:

Redd Barnas ressurshefe [“Ingen utenfor”](#)
Filmen [“Venner på skolen”](#)
[Klassetermometer](#)
Sang: [Du sto der og lo - Vanja](#)
Dans: [En mobbehistorie](#)
Novelle: [Lille Amy](#)

Omgrep:

“Trivselskarusell”, “Klassetermometer”, “Klassetrivsel”, “Mobbing - definisjon”, “Klasseavtale”
Disse begrepene ble brukt muntlig og ble hengt opp synlig i klasserommet. Dette sammenfalt med skolens antimobbeuke, slik at både ukeplan og fellesareal hadde innslag med samme tema.